

Εθνική Αρχή
Ανώτατης Εκπαίδευσης
Hellenic Authority
for Higher Education

ΠΡΟΤΥΠΟ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ιούνιος 2022

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Πολιτική και στοχοθεσία ποιότητας για τα ΠΜΣ του Ιδρύματος και της ακαδημαϊκής μονάδας	4
2. Σχεδιασμός και έγκριση των ΠΜΣ	5
3. Φοιτητο-κεντρική μάθηση, διδασκαλία και αξιολόγηση	7
4. Επιλογή φοιτητών, στάδια φοίτησης, αναγνώριση σπουδών και απονομή διπλώματος	8
5. Διδακτικό προσωπικό των ΠΜΣ.....	9
6. Μαθησιακοί πόροι και φοιτητική στήριξη	10
7. Διαχείριση πληροφοριών	11
8. Δημόσια πληροφόρηση για τα ΠΜΣ.....	12
9. Συνεχής παρακολούθηση και περιοδική εσωτερική αξιολόγηση των ΠΜΣ	13
10. Περιοδική εξωτερική αξιολόγηση των ΠΜΣ	14

1. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΘΕΣΙΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

ΤΑ ΑΕΙ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΦΑΡΜΟΖΟΥΝ ΜΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ, Η ΟΠΟΙΑ ΘΑ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΜΕΡΟΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΤΟΥΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ. Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΥΤΗ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΝΑΠΤΥΣΣΕΤΑΙ ΚΑΙ ΝΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΕΤΑΙ (ΜΕ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ) ΣΤΑ ΠΜΣ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ. Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΥΤΗ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΕΙΤΑΙ ΚΑΙ ΝΑ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ ΑΠΟ ΟΛΑ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ.

Η πολιτική διασφάλισης ποιότητας της ακαδημαϊκής μονάδας εναρμονίζεται με την πολιτική ποιότητας του Ιδρύματος και διατυπώνεται με τη μορφή δήλωσης, η οποία δημοσιοποιείται και εφαρμόζεται με τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων μερών. Έχει ως αντικείμενο την επίδιωξη ειδικών στόχων, σχετικών με τη διασφάλιση ποιότητας των προγραμμάτων σπουδών, τα οποία προσφέρει η ακαδημαϊκή μονάδα.

Ενδεικτικά, η δήλωση πολιτικής ποιότητας της ακαδημαϊκής μονάδας περιλαμβάνει τη δέσμευση της ακαδημαϊκής μονάδας για την εφαρμογή μιας πολιτικής ποιότητας, που θα προωθεί την ακαδημαϊκή φυσιογνωμία και τον προσανατολισμό του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών, θα προωθεί τον σκοπό και το αντικείμενό του, θα υλοποιεί τους στόχους και θα καθορίζει τα μέσα και τους τρόπους επίτευξής τους, θα εφαρμόζει τις ενδεικνυόμενες διαδικασίες ποιότητας, με τελικό σκοπό τη διαρκή βελτίωσή του.

Ειδικότερα, για την υλοποίηση της πολιτικής αυτής, η ακαδημαϊκή μονάδα δεσμεύεται να εφαρμόσει διαδικασίες ποιότητας που θα αποδεικνύουν:

- α) την καταλληλότητα της δομής και της οργάνωσης των προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών*
- β) την επίδιωξη μαθησιακών αποτελεσμάτων και προσόντων σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό και το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων Ανώτατης Εκπαίδευσης επιπέδου 7*
- γ) την προώθηση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας του διδακτικού έργου στο ΠΜΣ*
- δ) την καταλληλότητα των προσόντων του διδακτικού προσωπικού για τα ΠΜΣ*
- ε) τη σύνταξη, εφαρμογή και ανασκόπηση ειδικών ετήσιων στόχων ποιότητας για τη βελτίωση των ΠΜΣ*
- στ) το επίπεδο ζήτησης των αποκτώμενων προσόντων των αποφοίτων στην αγορά εργασίας*
- ζ) την ποιότητα των υποστηρικτικών υπηρεσιών, όπως οι διοικητικές υπηρεσίες, οι βιβλιοθήκες και οι υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας για τα ΠΜΣ*
- η) την αποδοτική αξιοποίηση των οικονομικών πόρων των ΠΜΣ που ενδεχομένως προέρχονται από δίδακτρα*
- θ) τη διενέργεια της ετήσιας εσωτερικής αξιολόγησης και ανασκόπησης του συστήματος διασφάλισης ποιότητας για τα ΠΜΣ με τη συνεργασία της ΟΜΕΑ και της ΜΟΔΙΠ του Ιδρύματος*

Τεκμηρίωση

- Πολιτική Ποιότητας του ΠΜΣ
- Στοχοθεσία Ποιότητας του ΠΜΣ

2. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΤΑ ΑΕΙ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΧΕΔΙΑΖΟΥΝ ΤΑ ΠΜΣ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΕΓΓΡΑΦΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ, Η ΟΠΟΙΑ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ ΤΟΥΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ, ΤΙΣ ΠΗΓΕΣ ΑΝΤΛΗΣΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΠΜΣ. ΣΤΟΝ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΤΩΝ ΠΜΣ ΚΑΘΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ, ΤΑ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ. ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΜΣ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΞΙΟΛΟΓΕΙΤΑΙ Ο ΒΑΘΜΟΣ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ. ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΥΤΑ ΚΑΙ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΔΟΜΗΣ ΤΩΝ ΠΜΣ ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΟΔΗΓΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ.

Οι ακαδημαϊκές μονάδες σχεδιάζουν τα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών τους, στο πλαίσιο μιας συντεταγμένης διαδικασίας. Στο σχεδιασμό αυτό, προσδιορίζονται η ακαδημαϊκή φυσιογνωμία και ο προσανατολισμός του προγράμματος, ο ερευνητικός χαρακτήρας, οι επιστημονικοί στόχοι, τα ειδικότερα γνωστικά αντικείμενα και οι κατευθύνσεις.

Η δομή, το περιεχόμενο, η οργάνωση των μαθημάτων και των διδακτικών μεθόδων θα πρέπει να προσανατολίζονται στην εμπάθυνση των γνώσεων και την απόκτηση των αντίστοιχων ικανοτήτων εφαρμογής τους (π.χ. μάθημα για ερευνητική μεθοδολογία, συμμετοχή σε ερευνητικά έργα, διπλωματική με ερευνητικό χαρακτήρα).

Τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του ΠΜΣ πρέπει να καθορίζονται με βάση το Ευρωπαϊκό και το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων (EQF, NQF), και τους Περιγραφικούς Δείκτες του Δουβλίνου (Dublin Descriptors), για το επίπεδο 7. Κατά την εφαρμογή του προγράμματος, αξιολογείται ο βαθμός επίτευξής τους με τα κατάλληλα εργαλεία και η ανατροφοδότηση της μαθησιακής διαδικασίας. Ειδικότερα, για κάθε μαθησιακό αποτέλεσμα που σχεδιάζεται και δημοσιοποιείται είναι απαραίτητο να σχεδιάζονται και να δημοσιοποιούνται και τα κριτήρια αξιολόγησής του.

Επιπλέον, ο σχεδιασμός των ΠΜΣ πρέπει να λαμβάνει υπόψη:

- τη στρατηγική του Ιδρύματος
- την ενεργή συμμετοχή των φοιτητών
- την εμπειρία εξωτερικών φορέων από την αγορά εργασίας
- τον προβλεπόμενο όγκο σπουδών σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Συσώρευσης Ακαδημαϊκών Μονάδων (ECTS) για το επίπεδο 7
- τη δυνατότητα παροχής ευκαιριών εργασιακής εμπειρίας στους φοιτητές
- τη σύνδεση της διδασκαλίας με την έρευνα
- το σχετικό θεσμικό πλαίσιο και την επίσημη διαδικασία έγκρισης του ΠΜΣ από το Ίδρυμα

Η διαδικασία έγκρισης ή αναθεώρησης των προγραμμάτων περιλαμβάνει έλεγχο της τήρησης των βασικών απαιτήσεων του προτύπου από τη ΜΟΔΙΠ του Ιδρύματος.

Τεκμηρίωση

- Απόφαση Συγκλήτου για την ίδρυση του ΠΜΣ
- Δομή του ΠΜΣ: μαθήματα, κατηγορίες μαθημάτων, απονομή ECTS, προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα σύμφωνα με το ΕΠΠ, πρακτική άσκηση, ευκαιρίες κινητικότητας

- Δεδομένα της αγοράς εργασίας ως προς την απασχόληση των αποφοίτων, διεθνή εμπειρία σε συναφές επιστημονικό πεδίο
- Οδηγός Σπουδών του ΠΜΣ
- Περιγράμματα μαθημάτων και διπλωματικής εργασίας
- Διδακτικό προσωπικό (ονομαστικός κατάλογος με γνωστικά αντικείμενα, συσχετισμός τους με τα μαθήματα που διδάσκουν, σχέση εργασίας και ανάθεση διδασκαλίας σε ώρες καθώς και λοιπές υποχρεώσεις διδασκαλίας σε ώρες)

3. ΦΟΙΤΗΤΟ-ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ, ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΑ ΑΕΙ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΟΥΝ ΟΤΙ ΤΑ ΠΜΣ ΠΑΡΕΧΟΥΝ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΑΙΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ, ΩΣΤΕ ΑΥΤΟΙ ΝΑ ΕΝΘΑΡΡΥΝΟΝΤΑΙ ΝΑ ΑΝΑΛΑΒΟΥΝ ΕΝΕΡΓΟ ΡΟΛΟ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΜΑΘΗΣΗΣ. ΟΙ ΕΦΑΡΜΟΖΟΜΕΝΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΖΟΝΤΑΙ ΠΡΟΣ ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ.

Η φοιτητοκεντρική μάθηση και διδασκαλία παίζει σημαντικό ρόλο στην ενίσχυση των κινήτρων των φοιτητών, στην αυτοαξιολόγησή τους και στην ενεργή συμμετοχή τους στη μαθησιακή διαδικασία. Αυτή συνεπάγεται μία συνεχή παρακολούθηση της εφαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της αξιολόγησης των αποτελεσμάτων τους.

Η εφαρμογή της φοιτητοκεντρικής μάθησης και διδασκαλίας

- *σέβεται τη διαφορετικότητα των φοιτητών και φροντίζει τις ποικίλες ανάγκες τους υιοθετώντας ευέλικτες μαθησιακές κατευθύνσεις*
- *μελετά και χρησιμοποιεί διαφορετικούς τρόπους παράδοσης, ανάλογα με την περίπτωση*
- *χρησιμοποιεί ποικιλία παιδαγωγικών μεθόδων με ευέλικτο τρόπο*
- *αξιολογεί τακτικά τους τρόπους παράδοσης και εφαρμογής παιδαγωγικών μεθόδων και επεμβαίνει ρυθμιστικά για τη βελτίωσή τους*
- *αξιολογεί τακτικά την ποιότητα και αποτελεσματικότητα του διδακτικού έργου, όπως τεκμηριώνεται ιδίως από την αξιολόγησή του από τους φοιτητές μέσω ερωτηματολογίων*
- *ενισχύει την αίσθηση αυτονομίας του φοιτητή, ενώ, παράλληλα, εξασφαλίζει επαρκή καθοδήγηση και την υποστήριξή του από τον καθηγητή*
- *προωθεί τον αμοιβαίο σεβασμό στη σχέση φοιτητή – καθηγητή*
- *εφαρμόζει διαδικασίες για τη διαχείριση των φοιτητικών παραπόνων*
- *παρέχει συμβουλευτική και καθοδήγηση για την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας*

Επιπλέον:

- *Οι καθηγητές είναι γνώστες του υπάρχοντος συστήματος και μεθόδων εξετάσεων και υποστηρίζονται για την ανάπτυξη των δεξιοτήτων τους σε αυτό τον τομέα.*
- *Τα κριτήρια και η μέθοδος αξιολόγησης των φοιτητών δημοσιεύονται εκ των προτέρων. Η αξιολόγηση των φοιτητών αποτυπώνει το βαθμό επίτευξης των αναμενόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων. Στους φοιτητές παρέχονται πληροφορίες οι οποίες συνοδεύονται από συμβουλές σχετικά με τη μαθησιακή διαδικασία.*
- *Η αξιολόγηση των φοιτητών διεξάγεται από εξεταστές περισσότερους του ενός, όπου αυτό είναι δυνατό.*
- *Η αξιολόγηση των φοιτητών έχει συνοχή, εφαρμόζεται δίκαια σε όλους τους φοιτητές και διεξάγεται σύμφωνα με τις διαδικασίες που έχουν οριστεί.*
- *Ισχύει σχετική επίσημη διαδικασία για φοιτητικές ενστάσεις.*
- *Ο θεσμός του συμβούλου καθηγητή λειτουργεί απρόσκοπτα.*

Τεκμηρίωση

- Δείγμα πλήρως συμπληρωμένου ερωτηματολογίου για την αξιολόγηση του ΠΜΣ από τους φοιτητές
- Κανονισμός λειτουργίας μηχανισμού διαχείρισης παραπόνων και ενσπτάσεων φοιτητών
- Κανονισμός λειτουργίας θεσμού ακαδημαϊκού συμβούλου
- Αναφορά στις μεθόδους διδασκαλίας και αξιολόγησης των φοιτητών

4. ΕΠΙΛΟΓΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ, ΣΤΑΔΙΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ, ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΝΟΜΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ

ΤΑ ΑΕΙ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΟΥΝ ΚΑΙ ΝΑ ΕΦΑΡΜΟΖΟΥΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΓΙΑ ΟΛΑ ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΤΑΔΙΑ ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (ΕΠΙΛΟΓΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ, ΣΤΑΔΙΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ, ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΝΟΜΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ).

Μέσω των εσωτερικών κανονισμών των ακαδημαϊκών μονάδων, θα πρέπει να ρυθμίζονται όλα τα θέματα από την έναρξη έως το πέρας των σπουδών. Ενδεικτικά:

- *Οι διαδικασίες επιλογής των φοιτητών και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά*
- *Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις, η παρακολούθηση της προόδου των φοιτητών*
- *Τα θέματα πρακτικής άσκησης, εφόσον εφαρμόζεται, η χορήγηση υποτροφιών*
- *Οι διαδικασίες και όροι εκπόνησης εργασιών και διπλωματικής εργασίας*
- *Η διαδικασία απονομής και αναγνώρισης των τίτλων, της χρονικής διάρκειας των σπουδών, των προϋποθέσεων για την προαγωγή και διασφάλιση της προόδου των φοιτητών στις σπουδές τους, καθώς και*
- *Οι όροι και οι προϋποθέσεις για την ενίσχυση της κινητικότητάς τους*

Όλα τα παραπάνω πρέπει να δημοσιοποιούνται στο πλαίσιο του Οδηγού Σπουδών.

Τεκμηρίωση

- Εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών
- Κανονισμός Δεοντολογίας της Έρευνας
- Κανονισμός σπουδών, πρακτικής άσκησης, κινητικότητας, εκπόνησης εργασιών
- Υπόδειγμα διπλώματος

5. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΤΑ ΑΕΙ ΟΦΕΙΛΟΥΝ ΝΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΖΟΥΝ ΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΓΝΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ, ΝΑ ΕΦΑΡΜΟΖΟΥΝ ΑΞΙΟΚΡΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΝΕΙΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ, ΤΗΝ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥΣ.

Το Ίδρυμα θα πρέπει να μεριμνά για την αριθμητική επάρκεια του διδακτικού προσωπικού της ακαδημαϊκής μονάδας που διδάσκουν στο ΠΜΣ, την προσήκουσα αναλογία φοιτητών-διδασκόντων, τις κατάλληλες κατηγορίες προσωπικού, τα κατάλληλα γνωστικά αντικείμενα, τον δίκαιο και αντικειμενικό τρόπο επιλογής, τις υψηλές ερευνητικές επιδόσεις, την κατάρτιση-επιμόρφωση, την πολιτική ανάπτυξης προσωπικού/συμμετοχή σε κινητικότητα, συνέδρια, εκπαιδευτικές άδειες κατά το νόμο.

Ειδικότερα, η ακαδημαϊκή μονάδα θα πρέπει: να οργανώνει και να ακολουθεί σαφείς, διαφανείς και αξιοκρατικές διαδικασίες για την επιλογή προσωπικού για το ΠΜΣ, με τα κατάλληλα προσόντα καθώς και να παρέχει συνθήκες απασχόλησης με σεβασμό στη σημασία της διδασκαλίας και έρευνας, να προσφέρει ευκαιρίες και να προωθεί την επαγγελματική εξέλιξη του διδακτικού προσωπικού, να ενθαρρύνει την ακαδημαϊκή δραστηριότητα, έτσι ώστε να ενισχύεται η σύνδεση εκπαίδευσης – έρευνας, να ενθαρρύνει την καινοτομία στις διδακτικές μεθόδους και τη χρήση νέων τεχνολογιών, να ενθαρρύνει την ανάπτυξη της ποσότητας και ποιότητας του ερευνητικού έργου των μελών της ακαδημαϊκής μονάδας, να εφαρμόζει τις διαδικασίες διασφάλισης της ποιότητας του διδακτικού προσωπικού και του λοιπού προσωπικού (τήρηση των απαιτήσεων παρουσίας, επιδόσεων, αυτοαξιολόγησης, επιμόρφωσης κ.λπ.), να εφαρμόζει πολιτικές προσέλκυσης μελών ακαδημαϊκού προσωπικού υψηλού επιπέδου.

Τεκμηρίωση

- Διαδικασίες και κριτήρια επιλογής διδακτικού προσωπικού
- Κανονισμοί εργασίας ή συμβάσεις εργασίας, υποχρεώσεις του διδακτικού προσωπικού
- Πολιτική υποστήριξης και ανάπτυξης προσωπικού
- Επιδόσεις του διδακτικού προσωπικού σε επιστημονικό-ερευνητικό και διδακτικό έργο ανά άτομο, βάσει και διεθνών αναγνωρισμένων συστημάτων αξιολόγησης επιστημόνων (π.χ. Google Scholar, Scopus, κ.ά.)
- Κατάλογος διδακτικού προσωπικού με το γνωστικό αντικείμενο, σχέση εργασίας, ΑΕΙ προέλευσης, Τμήμα προέλευσης

6. ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ

ΤΑ ΑΕΙ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΙΑΘΕΤΟΥΝ ΕΠΑΡΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΥΨΗ ΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΜΣ. ΑΦΕΝΟΣ ΜΕΝ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΙΑΘΕΤΟΥΝ ΕΠΑΡΚΕΙΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΑΘΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ, ΑΦΕΤΕΡΟΥ ΔΕ ΝΑ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΟΥΝ ΤΗΝ ΑΜΕΣΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗ Σ' ΑΥΤΕΣ ΜΕ ΤΗ ΘΕΣΠΙΣΗ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ (Π.Χ. ΑΙΘΟΥΣΕΣ, ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ, ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ, ΔΙΚΤΥΑ, ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ, Κ.ΛΠ.).

Τα Ιδρύματα και οι ακαδημαϊκές τους μονάδες πρέπει να διαθέτουν επαρκείς πόρους και μέσα, σε προγραμματισμένη και μακροχρόνια βάση, προκειμένου να υποστηριχθεί η μάθηση και η εν γένει ακαδημαϊκή δραστηριότητα, ώστε να προσφέρουν στους φοιτητές των ΠΜΣ το βέλτιστο δυνατό επίπεδο σπουδών. Τα ποικίλα αυτά μέσα μπορεί να είναι υποδομές όπως λ.χ. οι απαραίτητες γενικές και ειδικότερες βιβλιοθήκες και δυνατότητες πρόσβασης σε ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων, αίθουσες μελέτης, εκπαιδευτικός και επιστημονικός εξοπλισμός, υπηρεσίες πληροφορικής και επικοινωνιών, υποστηρικτικές ή συμβουλευτικές υπηρεσίες.

Για τη διάθεση και κατανομή των πόρων λαμβάνονται υπ' όψη οι ανάγκες του συνόλου των φοιτητών (π.χ. πλήρους ή μερικής απασχόλησης, εργαζόμενοι και διεθνείς φοιτητές, φοιτητές με αναπηρίες) και η ενίσχυση της φοιτητο-κεντρικής μάθησης καθώς και η υιοθέτηση ευέλικτων τρόπων μάθησης και διδασκαλίας. Οι υποστηρικτικές δραστηριότητες και οι χώροι μπορούν να οργανωθούν με διάφορους τρόπους, ανάλογα με το εσωτερικό θεσμικό πλαίσιο. Ωστόσο, η εσωτερική διασφάλιση ποιότητας αποδεικνύει αφενός μεν την ποσότητα και την ποιότητα των διαθέσιμων υποδομών και υπηρεσιών αφετέρου δε ότι οι φοιτητές είναι ενήμεροι για τις υπηρεσίες που τους παρέχονται.

Ο ρόλος του υποστηρικτικού και διοικητικού προσωπικού είναι σημαντικότερος σε ό, τι αφορά τις υπηρεσίες στήριξης και, κατά συνέπεια, πρέπει το προσωπικό αυτό να είναι εξειδικευμένο και να του παρέχονται δυνατότητες ανάπτυξης των ικανοτήτων του.

Τεκμηρίωση

- Αναλυτική περιγραφή των υποδομών και υπηρεσιών που διαθέτει το Ίδρυμα στην ακαδημαϊκή μονάδα για το ΠΜΣ σχετικά με την υποστήριξη της μάθησης και της ακαδημαϊκής δραστηριότητας (ανθρώπινο δυναμικό, υποδομές, υπηρεσίες κ.λπ.) και αντίστοιχη συγκεκριμένη δέσμευση του Ιδρύματος για την οικονομική κάλυψη των υποδομών-υπηρεσιών αυτών από κρατικούς ή άλλους πόρους
- Διοικητικό προσωπικό υποστήριξης του ΠΜΣ (θέσεις εργασίας, προσόντα, αρμοδιότητες)
- Ενημερωτικό υλικό προς τους φοιτητές για τις υπηρεσίες που τους παρέχονται
- Σχέδιο αξιοποίησης διδάκτρων (εφόσον υφίστανται)

7. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

ΤΑ ΑΕΙ ΕΧΟΥΝ ΤΗΝ ΠΛΗΡΗ ΕΥΘΥΝΗ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ, ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ, ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΠΜΣ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΝΑΦΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ, ΜΕ ΤΡΟΠΟ ΕΝΙΑΙΟ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΑΙ ΑΜΕΣΑ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟ.

Τα ΑΕΙ θα πρέπει να έχουν εγκαταστήσει και να λειτουργούν πληροφοριακό σύστημα, μέσω του οποίου να γίνεται η διαχείριση και παρακολούθηση των δεδομένων των φοιτητών, του διδακτικού προσωπικού, της δομής και οργάνωσης των μαθημάτων, της διδασκαλίας και της παροχής υπηρεσιών προς τους φοιτητές των ΠΜΣ.

Τα αξιόπιστα δεδομένα είναι ουσιώδους σημασίας για τη σωστή πληροφόρηση και λήψη αποφάσεων καθώς και για τον εντοπισμό των σημείων που λειτουργούν σωστά και εκείνων που χρήζουν περισσότερης προσοχής. Οι αποτελεσματικές διαδικασίες συλλογής και ανάλυσης πληροφοριών σχετικά με προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών και άλλες δραστηριότητες τροφοδοτούν με στοιχεία το εσωτερικό σύστημα διασφάλισης ποιότητας.

Οι πληροφορίες που συλλέγονται εξαρτώνται, ως ένα βαθμό, από το είδος και την αποστολή του Ιδρύματος. Ενδιαφέρον παρουσιάζουν:

- οι βασικοί δείκτες επιδόσεων
- το προφίλ του φοιτητικού πληθυσμού
- η πορεία φοίτησης, επιτυχίες και ποσοστά εγκατάλειψης σπουδών
- η ικανοποίηση των φοιτητών για το πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών που παρακολουθούν
- η διαθεσιμότητα μαθησιακών πόρων και φοιτητικής στήριξης

Για τη συλλογή πληροφοριών μπορούν να χρησιμοποιηθούν διάφορες μέθοδοι. Είναι σημαντικό να συμμετέχουν οι φοιτητές και το προσωπικό στη συλλογή και ανάλυση πληροφοριών και στο σχεδιασμό μελλοντικής διαχείρισής τους.

Τεκμηρίωση

- Αναφορά του ΟΠΕΣΠ σε επίπεδο Ιδρύματος, Τμήματος και ΠΜΣ
- Λειτουργία πληροφοριακού συστήματος για τη συλλογή διοικητικών δεδομένων εφαρμογής του ΠΜΣ (φοιτητολόγιο)
- Λοιπά εργαλεία και διαδικασίες που έχουν σχεδιαστεί για τη συλλογή των δεδομένων της ακαδημαϊκής και διοικητικής λειτουργίας της ακαδημαϊκής μονάδας και του ΠΜΣ

8. ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΠΜΣ

ΤΑ ΑΕΙ ΕΙΝΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΜΕΝΑ ΝΑ ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΟΥΝ ΤΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΕΣ ΤΟΥΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΤΑ ΠΜΣ ΜΕ ΑΜΕΣΟ ΚΑΙ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟ ΤΡΟΠΟ. ΟΙ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΥΠΩΜΕΝΕΣ ΜΕ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΑΦΗΝΕΙΑ.

Οι πληροφορίες για τις δραστηριότητες των ΑΕΙ είναι χρήσιμες για τους μελλοντικούς αλλά και τους σημερινούς φοιτητές, όπως επίσης και για τους αποφοίτους, τους άλλους ενδιαφερόμενους φορείς και το κοινό.

Συνεπώς, τα Ιδρύματα και οι ακαδημαϊκές τους μονάδες παρέχουν πληροφόρηση για τις δραστηριότητές τους, συμπεριλαμβανομένων των ΠΜΣ που προσφέρουν, τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα, τους τίτλους που απονέμουν, τις εφαρμοζόμενες διδακτικές και μαθησιακές διαδικασίες, όπως και εκείνες που αφορούν στην αξιολόγηση, τα ποσοστά επιτυχίας στις εξετάσεις και τις μαθησιακές ευκαιρίες που προσφέρουν. Πληροφόρηση παρέχεται και για την επαγγελματική απασχόληση των αποφοίτων των ΠΜΣ.

Τεκμηρίωση

- Εξειδικευμένος χώρος στην ιστοσελίδα του Τμήματος για την προβολή του ΠΜΣ
- Δίγλωση έκδοση του ιστοχώρου του ΠΜΣ με πληρότητα, σαφήνεια και αντικειμενικότητα των πληροφοριών
- Διαδικασία συντήρησης και ανανέωσης/ενημέρωσης της ιστοσελίδας του ΠΜΣ

9. ΣΥΝΕΧΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΤΑ ΑΕΙ ΚΑΙ ΟΙ ΑΚΑΔΗΜΑΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΙΑΘΕΤΟΥΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ, ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΟΠΟΙΟΥ ΘΑ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΟΥΝ ΕΛΕΓΧΟ ΚΑΙ ΕΤΗΣΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥΣ, ΕΤΣΙ ΩΣΤΕ, ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΩΝ ΔΙΟΡΘΩΣΕΩΝ, ΝΑ ΕΠΙΤΥΓΧΑΝΟΝΤΑΙ ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΟΡΙΣΘΕΙ, ΜΕ ΤΕΛΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗ ΣΥΝΕΧΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥΣ. ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ ΔΡΑΣΕΩΝ ΕΙΝΑΙ ΑΝΑΓΚΑΙΑ Η ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ.

Η τακτική παρακολούθηση, ο έλεγχος και αναθεώρηση των προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών στοχεύουν στη διατήρηση του επιπέδου των εκπαιδευτικών παροχών και στη δημιουργία ενός υποστηρικτικού και αποτελεσματικού μαθησιακού περιβάλλοντος για τους φοιτητές.

Στα ανωτέρω συμπεριλαμβάνεται η αξιολόγηση:

- του περιεχομένου του προγράμματος σπουδών σύμφωνα με την πιο πρόσφατη έρευνα στο κάθε γνωστικό αντικείμενο, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ο σύγχρονος χαρακτήρας του ΠΜΣ
- των μεταβαλλόμενων αναγκών της κοινωνίας
- του όγκου εργασίας, πορείας και ολοκλήρωσης των μεταπτυχιακών σπουδών
- της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών αξιολόγησης των φοιτητών
- των φοιτητικών προσδοκιών και αναγκών καθώς και της ικανοποίησής τους από το πρόγραμμα σπουδών τους
- του μαθησιακού περιβάλλοντος, των υποστηρικτικών παροχών και της καταλληλότητάς τους για το αναφερόμενο ΠΜΣ

Τα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών εξετάζονται και αναθεωρούνται τακτικά με τη συμμετοχή των φοιτητών και άλλων ενδιαφερόμενων μερών. Γίνεται ανάλυση των πληροφοριών που συλλέγονται και ακολουθεί η προσαρμογή του προγράμματος σύμφωνα με τα νέα στοιχεία.

Τεκμηρίωση

- Διαδικασία για την επανεκτίμηση, την αναπροσαρμογή και την επικαιροποίηση της ύλης των μαθημάτων του ΠΜΣ
- Διαδικασία για την άρση των αρνητικών σημείων και τη βελτίωση του γνωστικού αντικειμένου και της μαθησιακής διαδικασίας στο ΠΜΣ
- Μηχανισμοί ανατροφοδότησης της στρατηγικής και της στοχοθεσίας ποιότητας του ΠΜΣ και σχετικές διαδικασίες λήψης αποφάσεων (φοιτητές, εξωτερικοί φορείς)
- Αποτελέσματα της ετήσιας εσωτερικής αξιολόγησης του ΠΜΣ από τη ΜΟΔΙΠ και το σχετικό πρακτικό

10. ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΠΜΣ

ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΥΠΟΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΝΩΝ ΠΟΥ ΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΘΑΑΕ, ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥΣ. Η ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΘΟΡΙΖΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΘΑΑΕ.

Η περιοδική πιστοποίηση των ΠΜΣ οργανώνεται από την ΕΘΑΑΕ και πραγματοποιείται με διαδικασίες εξωτερικής αξιολόγησης από επιτροπές ανεξάρτητων εμπειρογνομώνων. Η πιστοποίηση του προγράμματος σπουδών, βάσει των εκθέσεων των επιτροπών, παρέχεται από την ΕΘΑΑΕ για συγκεκριμένη διάρκεια, μετά τη λήξη της οποίας πραγματοποιείται επαναπιστοποίησή του. Η πιστοποίηση ποιότητας των ΠΜΣ λειτουργεί ως μέσο εξακρίβωσης της συμμόρφωσης του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών με τις απαιτήσεις του Προτύπου και ως καταλύτης για τη βελτίωσή του, ενώ μπορεί, επιπλέον, να προσφέρει νέες προοπτικές στη διεθνή ανταγωνιστικότητα των απονεμόμενων τίτλων. Οι ακαδημαϊκές μονάδες και τα Ιδρύματα οφείλουν να λαμβάνουν σταθερά υπόψη τα συμπεράσματα και τις συστάσεις της επιτροπής εμπειρογνομώνων για τη συνεχή βελτίωση του προγράμματος.

Τεκμηρίωση

- Έκθεση προόδου για το εν λόγω ΠΜΣ για τα αποτελέσματα από την αξιοποίηση ενδεχόμενων συστάσεων της Έκθεσης εξωτερικής αξιολόγησης του Ιδρύματος και της Έκθεσης πιστοποίησης του ΕΣΔΠ σχετικά με τα ΠΜΣ